

Wrocław, 18 sierpnia 2017 roku

WK.WR.40.22.2017.P17

**Pan
Marek Warcholiński
Starosta Powiatu Strzelińskiego**

**ul. Kamienna 10
57-100 Strzelin**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 561), przeprowadziła w okresie od 11 maja do 20 lipca 2017 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Powiatu Strzelińskiego. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym 20 lipca 2017 r. i pozostawionym w jednostce.

Ponadto w okresie od 3 do 10 lipca 2017 r., przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie. W oparciu o ustalenia tej kontroli, Izba wystosowała do Pani Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu Staroście do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Starostwa, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli, między innymi:

- w zakresie wydatkowania i rozliczenia dotacji objętej kontrolą (powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: Prowadzenie punktu pomocy prawnej powiatu strzelińskiego w 2016 r.) wezwano Fundację do złożenia wyjaśnień. W dniu 9 czerwca 2016 r. otrzymano odpowiedź, w której Fundacja wyjaśniła, że wszystkie nieprawidłowości są efektem omyłek i zaokrągleń, a na rachunek bankowy Powiatu strzelińskiego przełała środki w łącznej wysokości 542,50 zł tytułem: zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 500,90 zł i zwrot odsetek w kwocie 41,60 zł. Kwoty te zostały zwrócone na konto Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 9 czerwca 2017 r.;
- wyegzekwowano od Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Strzelińskie Centrum Medyczne” Sp. z o.o. w dniu 18 lipca 2017 r. zaległy czynsz dzierżawny sprzętu medycznego i wyposażenia w kwocie 8.364 zł w ramach zawartej 5 stycznia 2012 r. umowy pomiędzy Powiatem Strzelińskim a Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej jednak bez należnych odsetek w wysokości 845,20 zł.

Pozostałe stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Powiatu Strzelińskiego nieprawidłowości i uchybienia spowodowane między innymi błędną interpretacją przepisów oraz niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W zakresie prowadzonych w 2016 r. ksiąg rachunkowych i ewidencji księgowej stwierdzono nieprawidłowości naruszające przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm. i Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm.) oraz uregulowań wewnętrznych. Nie prowadzono ewidencji szczegółowej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg klasyfikacji budżetowej (dotyczyło dzienników częściowych: „Dochody jednostki – geodezje” i „Dochody Skarbu Państwa – użytkowanie wieczyste gruntu”) a do konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” według pozycji planu finansowego (dotyczyło dziennika częściowego: „Dochody Skarbu Państwa – użytkowanie wieczyste gruntu”).

Należności długoterminowe z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności ewidencjonowane były na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe” (Wn) w korespondencji z kontem 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Ma). W kolejnych latach przeksięgowywane były przypisy należności przypadających do zapłaty w danym roku budżetowym na kontach: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (Wn) i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (Ma). W konsekwencji ww. księgowania wystąpiło nierealne saldo Ma na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Nie dokonano zapisów pod datą końca roku na kontach pozabilansowych 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych” i 998 „Zaangażowanie” dotyczących wartości planu niezrealizowanego (na stronie Ma konta 980) i równowartości sfinansowanych wydatków budżetowych z 2016 r. oraz równowartości zaangażowanych wydatków, które miały obciążać wydatki roku 2017 (na stronie Wn konta 998). Naliczone przez Starostwo kary umowne ewidencjonowano na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” zamiast na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”.

Pobierane przez Starostwo i odprowadzane do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebności; wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości; wpływy z różnych opłat; wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa; wpływy

z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności; wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości; wpływy z pozostałych odsetek; wpływy z różnych dochodów; wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych; wpływy z usług; wpływy ze sprzedaży składników majątkowych) ewidencjonowano na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne” (Wn 221 Ma 760). Łącznie na tym koncie zaewidencjonowano 1.061.023,81 zł przychodów z wymienionych wyżej tytułów. Ujmowanie na koncie 760 dochodów Skarbu Państwa było niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 30 powołanej ustawy o rachunkowości w związku z art. 5 ust. 1 pkt 6 i pkt 11 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 198 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1453). Ewidencjonowanie na koncie 760 przychodów skarbu państwa było również niezgodne z obowiązującą w Starostwie dokumentacją przyjętych zasad rachunkowości.

W sprawozdaniu Rb-28S za okres od początku roku do 31 grudnia 2016 r. w kolumnie 7. „Zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdaw. ogółem” nie wykazano przejętych od SP ZOZ (po likwidacji) zobowiązań w kwocie 2.727.272,88 zł zaewidencjonowanych na koncie „201/SZPITAL/Norde Bank Polska S.A. oddz. Wrocław”. Było to niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), z których wynikało, że: „Sprawozdania jednostkowe są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych, kierowników jednostek obsługujących i naczelników urzędów skarbowych na podstawie ewidencji księgowej” oraz, że: „Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej”. Ponadto z § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej wynika, że sprawozdania sporządza się następująco: (...) w kolumnie "Zobowiązania ogółem" wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. W trakcie kontroli 27 czerwca 2017 r. sporządzono korektę nr 1 sprawozdania jednostkowego j.s.t. oraz korektę nr 2 sprawozdania zbiorczego Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r.

W zakresie dochodów budżetowych

W 50 skontrolowanych postępowaniach dotyczących rejestracji pojazdów, pozwolenia czasowe wydano na okres 31 dni, co było niezgodne z art. 74 ust. 3 ustawy z 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm., Dz.U. z 2017 r. poz. 128 ze zm., obecnie Dz.U. z 2017 r. poz. 1260 ze zm.), który stanowi, że czasowej rejestracji dokonuje się na okres nieprzekraczający 30 dni (...).

W miesiącach: kwiecień, wrzesień, październik 2016 r. wpłaty za wydanie dowodów, tablic rejestracyjnych, pozwoleń czasowych oraz wydanie indywidualnych tablic rejestracyjnych w łącznej

kwocie 3.571 zł ujęto w dziale 756 „Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem”, rozdziale 75618 „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, w § 0650 „Wpływy z opłat za wydanie prawa jazdy” zamiast w § 0420 „Wpływy z opłaty komunikacyjnej”. Natomiast wpłaty w łącznej kwocie 400 zł za wydanie dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami dokonane w styczniu, wrześniu oraz listopadzie 2016 r. ujęto w § 0420 „Wpływy z opłaty komunikacyjnej” zamiast w § 0650 „Wpływy z opłat za wydanie prawa jazdy”. Ponadto poleceniem księgowania PK-20D/2016 z 1 lutego 2016 r. dokonano przeksięgowania prawidłowo zaewidencjonowanych w dziale 765 rozdziale 75618 w § 0420 wpłat za wydanie dowodów, tablic rejestracyjnych, pozwoleń czasowych w kwocie 2.191,50 zł do § 0650. Powyższe było niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.) z którego wynika, że § 042 „Wpływy z opłaty komunikacyjnej” obejmuje opłaty z tytułu wydania tablic rejestracyjnych, czasowych pozwoleń i innych druków; a § 065 „Wpływy z opłat za wydanie prawa jazdy”.

W zakresie wydatków budżetowych

W sprawozdaniach zbiorczych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych od początku roku do 31 grudnia 2015 roku i od początku roku do 31 grudnia 2016 r. wykazano nieznaczne przekroczenia planowanych wydatków w przedziałach: od 1,01 zł do 75,66 zł w 2015 r. i od 2,04 zł do 56,64 zł w 2016 r., co tłumaczono planowaniem wydatków na dany rok budżetowy w pełnych złotych a wykonaniem wydatków w pełnych kwotach tj. łącznie z groszami, a w przypadku Starostwa Powiatowego przekroczenie planu wydatków było wynikiem korekty podstawy do naliczenia składek ZUS. W myśl art. 254 pkt. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 157 poz. 1241 ze zm. oraz Dz.U. z 2016 r poz. 1870 ze zm.) dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Pomimo, że odbioru końcowego zamówienia na dostawę i montaż wyposażenia tras pieszo-rowerowych w ramach projektu: Naturowe trasy pieszo-rowerowe – Natura łączy samorządy, dokonano 17 lipca 2014 r. to Zamawiający zwrócił Wykonawcy 70% wniesionego zabezpieczenia w wysokości 8.245,92 zł wraz z należnymi odsetkami dopiero 26 sierpnia 2014 roku. Powyższym naruszono § 8 umowy nr 45/ZP/2014 z 20 maja 2014 r., zgodnie z którym Ustala się, że: 70% wniesionego zabezpieczenia Zamawiający zwraca w terminie 30 dni od dnia wykonania przedmiotu zamówienia (...), jak i postanowienia art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Starosta Powiatu Strzelińskiego na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Powiatu na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresem czynności pracownicy merytoryczni Starostwa.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Starosty, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.), rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 760) oraz przyjętych przez jednostkę zasad (polityki) rachunkowości, w szczególności w zakresie:
 - a) przestrzegania zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych”, stosownie do opisów kont zawartych w zasadach (polityce) rachunkowości i rozporządzeniu,
 - b) ujmowania w księgach rachunkowych i wykazywania w sprawozdaniach finansowych zdarzeń, w tym operacji gospodarczych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy,
 - c) urealnienia sald Ma kont 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” poprzez przeksięgowanie ich na konto zespołu „7” w zakresie należności długoterminowych z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności.
2. Przestrzeganie postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniach kwot zgodnych z danymi, wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia,

- b) wykazywania w sprawozdaniach budżetowych Rb-28S w kolumnie „Zobowiązania ogółem” wszystkich bezspornych zobowiązań niespłaconych do końca okresu sprawozdawczego, stosownie do § 9 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 39 do rozporządzenia.
3. Wydawanie pozwoleń czasowych na okres nieprzekraczający 30 dni, stosownie do postanowień art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1260 ze zm.).
 4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.), w szczególności w zakresie klasyfikowania dochodów zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia.
 5. Dokonywanie wydatków w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów stosownie do art. 254 pkt. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r poz. 1870 ze zm.).
 6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.), w szczególności w zakresie terminowego zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do postanowień art. 151 ust. 1 ustawy.
 7. Poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu o podjętych działaniach dotyczących wyegzekwowania należności odsetkowych od Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Strzelińskie Centrum Medyczne” Sp. z o.o.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez jego błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Mariusz Majewski

Przewodniczący Rady Powiatu Strzelińskiego